

Objektiv skattning och inledande bedömning av luftkvalitet.

Gullspångs kommun

Juni 2018

Gullspångs kommun ingår i luftvårdsförbundet Luft i Väst som omfattar 38 kommuner med 795 000 invånare i Västra Götaland. Kontroll av luftkvaliteten sker genom mätningar och beräkningar. Till dessa beräkningar har spridningsberäkningsprogrammet ALARM använts.

Luft i Väst mäter regelbundet kvävedioxid, PM10, PM2,5 och VOC med bensen i sitt område. För övriga miljökvalitetsnormen refereras till nationella mätningar och bedömningar.

Utsläppskällor i Gullspångs kommun

Vägtrafik: E20 och Väg 26 går genom Gullspångs kommun. Där väg 26 passerar tätorten Gullspång är årsdygnstrafiken 4580 fordon och de närmaste bostadshusen ligger ca 20 m från vägmitt. E20 passerar Hova och trafikmängden är 7300. Bostadshusen ligger på ca 50 meters avstånd.

Punktkällor: Det finns inga punktkällor i Gullspång som rapporterar utsläpp till Naturvårdverket.

Tungmetaller

Naturvårdverket har i en nationell kartering och analys av utsläppskällor och genomförda mätningar bedömt att halterna sannolikt ligger under den nedre utvärderingströskeln i Sverige förutom i närheten av de allra största utsläppskällorna. Miljökvalitetsnormerna deras utvärderingströsklar för arsenik, kadmium, nickel och bly bedöms därför inte överskridas.

Svaveldioxid

Diffusionsmätningar har utförts i Luft i Västs område 2008 (april-december) i Lysekil, Tanum, Munkedal, Uddevalla, Mark, Falköping samt Bengtsfors. Resultaten visade att halterna av SO₂ är låga, mellan 0,3 µg/m³ (Falköping) och 1,2 µg/m³ (Nygårdstorget i Bengtsfors) Detta är långt under den nedre utvärderingströskeln vilket även Naturvårdverket bedömer gäller för Sverige generellt. Svaveldioxidhalten bedöms även nu underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Kolmonoxid

Uppmätta halter av kolmonoxid i Sverige är generellt låga och ligger under nedre utvärderingströskeln. Förhållandena i Gullspångs kommun bedöms inte vara annorlunda och därför bedöms kolmonoxidhalten underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

PM10 och PM2,5

För 2010 och 2011 har spridningsberäkningar utförts för pM10. Årsmedelhalten beräknas ligga mellan 9,05 och 9,1 mikrogram/m³ i tätorten.

Mätningar av PM10 och PM2,5 i Luft i Västs övriga område: 2017 uppmättes 9 mikrogram NO₂/m³ på denna plats. 2014 överskreds NU för dygn i Uddevalla 41 dygn och i Borås 44 dygn. Tillåtet antal är 35 överskridanden. I Karlsborg tangerades den nedre utvärderingströskeln för årsmedelvärde 20 µg/m³ 2013. Vad gäller PM2,5 så tangerades den nedre utvärderingströskeln för årsmedelvärde 12 µg/m³ i Skene 2013.

Bedömning: Halterna PM10 och PM2,5 underskrider miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Kvävedioxid

Mätningar av årsmedelvärdet i gaturum i Torggatan 2002/03 gav halten 12,5 mikrogram NO₂/m³. I urban bakgrund var värdet 9,0 mikrogram NO₂/m³.

2010 mättes årsmedelvärdet på Mariestadsvägen i Hova och halten var 8,2 mikrogram NO₂/m³. Mätningar 2014 i Hova gav årsmedelhalten 5,7 mikrogram NO₂/m³. År 2017 var årsmedelhalten 5,5 mikrogram NO₂/m³.

Spridningsberäkningar för 2010 och 2011 ger årsmedelvärde mellan 8 och 9,5 mikrogram NO_x i Gullspång invid de större vägarna .

De mätningar som gjorts av NO₂-halter i övriga länet på månadsbas med hjälp av diffusionsprovtagare 2017 visar att samtliga medlemskommuner låg under nedre utvärderingströskeln för årsmedelvärdet.

Bedömning: Halterna för kvävedioxid bedöms underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Bensen

Under 2013 mättes årsmedelvärde av bensen i Borås (0,9 mikrogram/m³), Lysekil(0,5 mikrogram/m³), Mariestad(0,8 mikrogram/m³), Uddevalla(0,9 mikrogram/m³), och Åmål(1,2 mikrogram/m³).

Under 2014 mättes årsmedelvärde av bensen i Alingsås (1,1 mikrogram/m³) och Vänersborg (1,0 mikrogram/m³).

Under 2016 mättes årsmedelvärde av bensen i Alingsås (1,1 mikrogram/m³), Borås (0,8 mikrogram/m³), och Åmål (1,0 mikrogram/m³).

Bedömning: Bensenhalten bedöms underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Bens(a)pyren

I SMHIs nationella kartering av emissioner och halter av bens(a)pyren från vedeldning i småhusområden uppskattas att de högsta halterna i Götene kommun ligger på 0,24 ng/m³.

Bedömning: Halten av bens(a)pyren bedöms underskrida miljökvalitetsnormen utvärderingströsklar.